«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжі

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚҚА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛЫҚ

Мамандық: 09130100 «Мейіргер ісі»
Біліктілік: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»
Оқу түрі: күндізгі
Оқытудың нормативтік мерзімі: 3 жыл 6 ай
Циклдар мен пәндер индексі: АП 19
Курс 3
Семестр 5
Пән: «Мейіргер ісіндегі жоспарлау принциптері мен зерттеулер жүргізу»
Бақылау түрі:Диф/сынақ
Жалпы еңбек сыйымдылығы сағат/кредиттер KZ:48/2

Шымкент, 2025 ж.

Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулық «Мейіргер ісіндегі жоспарлау принциптері мен зерттеулер жүргізу» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы негізінде құрастырылып, кафедра мәжілісінде бекітілді.

Хаттама № 1 "27" 08 2025 ж.

Кафедра меңгерушісі _____ Б.Д. Серикова.

1- сабақ

1. Тақырып: Мейіргер ісінде зерттеулерді жоспарлау.
2. Мақсаты:
• Мейіргер ісінде зерттеулерді жоспарлауды үйрету
• Мейіргер ісінде зерттеулерді жоспарлауды үйретіп қалыптастыру.
3. Студент білуі тиіс:
• Мейіргер ісінде зерттеулерді үйрету.
Студент істей білуі тиіс:
Мейіргер ісінде зерттеулерді жоспарлауды.
4. Негізгі сұрақтары.
- Мейіргер ісіндегі зерттеулер.
- Мейіргер ісінде зерттеулерді жоспарлау.
- Мейіргер ісінде зерттеулерді үйрену.

5. Оқыту және оқыту әдістері (шағын топтар, пікірталастар, ситуациялық есептер, жұппен жұмыс, презентациялар, кейс-стади және т.б.).
1. Тақырып бойынша сұрақтарды колдана отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мултимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6.Әдебиет. Соңғы бетті қараңыз.
7.Оқыту және оқыту әдістері:
- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т. б.)
Тесттер:
1. Мейіргерлік зерттеу-бұл...
A. Қойылған сұраққа жауап беру үшін немесе мәселені шешу үшін дәйекті және реттелген әдістер қолданылатын жүйелі зерттеу
B. Ауру нәтижесінде белсенділік тапшылығын нивелирлеу Еңбекке жарамсыз
C. Аудармақ зерттеуде
D. Клиникалық мәселенің көрінісі
E. Зерттеу тақырыбының мәселелеріЭпидемиялық емес
2. Мейіргердің зерттеу жұмысының мақсаты.
A. Өз жұмысын зерттеу, ол орнында тұрмау үшін, практикалық дағдыларды дамыту
B. Ауру нәтижесінде белсенділік тапшылығын нивелирлеу
C. Аудармақ зерттеуде
Д. Клиникалық мәселенің көрінісі
E. Зерттеу тақырыбының мәселелері
3. Зерттеу қызығушылығының зерттеу барысында мейіргерлік теорияны және зерттеу негізіне теорияны қою керектігін анықтайды:
A. Қажеттіліктер теориясы
B. Өмір сүру теориясы
C. Зерттеу теориясы
Д. Ғылымның даму теориясы
E. Зерттеу тақырыбының мәселелері
4. Зерттеу мәселесі-бұл …

A. Мейіргерлік практика үшін қажетті білім базасында бос орын бар қызығушылық тудыратын аймақ.
B. Осы уақыт нысанындағы сұрақ түрінде тұжырымдалған
C. Эксперименталды жағдайдың жасалуымен,
D. Эксперимент барысын және сыналушылардың реакцияларын өлшеуді басқару
E. Эксперименталды есептер мен зерттеу гипотезасын анықтау
5. Зерттеудің әдістемелік кезеңі.
A. Жұмыс жоспары және тәжірибе рәсімдерінің реттілігі ретінде эксперимент бағдарламасын құру.
B. Осы уақыт нысанындағы сұрақ түрінде тұжырымдалған
C. Эксперименталды жағдайдың жасалуымен,
D. Эксперимент барысын және сыналушылардың реакцияларын өлшеуді басқару
E. Эксперименталды есептер мен зерттеу гипотезасын анықтау
6. Барлық жүргізілетін мейіргерлік зерттеулерді бөлуге болады.
A. Іргелі және практикалық.
B. Талдау
C. Эксперименттік
D. Әдістемелік
E. Нәтижелерді сандық талдау
7. Іргелі зерттеулер дамытуға бағытталған:
A. Мейіргерлікістің теориялық негіздері.
B. Нәтижелерді сандық талдау
C. Мейіргерліктәжірибе мәселелері
D. Эксперимент барысын басқару
E. Эксперименталды есептерді анықтау
8. Тәжірибелік зерттеулер шешу үшін жүргізіледі:
A. Мейіргерлік практиканың өзекті мәселелері.
B. Мейіргерлік істің теориялық негіздері.
C. Нәтижелерді сандық талдау
D. Эксперимент барысын басқару
E. Эксперименталды есептерді анықтау
9. Мейіргерлік ғылыми зерттеулер-жүйелі процесс …
A. Пациенттерге көмекті жақсарту немесе проблемалық жағдайларды шешу үшін жаңа ақпарат алуға тырысатын мейіргерлер жүргізетін клиникалық немесе басқару проблемасын зерделеу
B. Мейіргерлік практика үшін қажетті білім базасында бос орын бар қызығушылық тудыратын аймақ.
C. Осы уақыт нысанындағы сұрақ түрінде тұжырымдалған
D. Эксперименталды жағдайдың жасалуымен,
E. Эксперимент барысын және сыналушылардың реакцияларын өлшеуді басқару
10. Зерттеу түрлері:
A. Ұзақтығы бойынша-қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді. Таным тереңдігі бойынша-беттік және терең. Эвристикалық.
B. Қолданбалы-практикада бірден қолданылады.
C. Комплекс - теориялық және практикалық бөлімді қамтиды.
D. Мейіргерлік практика үшін қажетті білім базасында бос орын бар қызығушылық тудыратын аймақ.
E. Іргелі-шынайылықты практикалық әсерді ескермей тану, таза теориялық.

Ситуациялық есептер:
Ірі ЕПМ- дегі іріңді хирургия бөлімшесінде жұмыстың жағдайымен және төмендеген жалақыға байланысты, мейірбикелердің жұмыс тәртібі төмендеді, жұмысқа кешігулермен себепті қалулар, қиын тапсырмаларды орындауда және науқастарға емдік іс - шараларды орындамау салдарынан, жеткілікті күтім көрсетілмегендіктен асқынулар пайда болды. Бірнеше мейірбике өз еркімен жұмыстан шықты. 15 жылдық еңбек өтілі бар аға мейірбике жұмыс сапасын арттыру мақсатында барын салуда, бірақ бұл жағдайдан шыға алмай жатыр.
Бұл бөлімшедегі жағдайды нақты арттыруда бас мейірбикенің іс әрекеті қандай болуы керек?
1. Бас дәрігерге аға мейірбикені материалды ынталандыру туралы сұрақ қою.
2. Бас дәрігерге орта буындағы мейірбикелерді материалды ынталандыру туралы сұрақ қою.
3. Бас дәрігерге аға мейірбикенің қызметінен айыру туралы сұрақ қою.
4. Мейірбикелерге жұмыс тәртібі бұзылғаны туралы тәртіптік тексерулер жүргізілетінін қатаң ескертіп, өндірістік жиналысты өткізу.
5. Келісім бойынша жалақының көп ұзамай үкіметтік деңгейде көтерілетінін айтып, мейірбикелердің қызметтік тәртібін арттыруға көндіру бойынша өндірістік жиналыс өткізу.
6. Аға мейірбикемен бірге қызметкерлердің ішкі және сыртқы ынтасын арттыруда жеке жұмыс жоспарын құрастыру.
Жауабы: 6

2 сабақ

1. Тақырып: Әдебиетке шолу**.**
2. Мақсаты:
• Студенттерге мейіргер ісіндегі зерттеуді жоспарлаудың әдебиетімен таныстыру.
3. Студент білуі тиіс:
• Әдебиеттің түрлері.
Студент істей білуі тиіс:
• Электронды әдебиет.
4. Негізгі сұрақтары.
- Әдебиетке шолу.
- Электронды әдебиет.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталастар, ситуациялық есептер, жұппен жұмыс, презентациялар, кейс-стади және т.б.).
1. Тақырып бойынша сұрақтарды колдана отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мултимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиет. Соңғы бетті қараңыз.
7.Оқыту және оқыту әдістері:
- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т. б.)

Тесттер:

1. Мейіргер ісінің негізін қалаушы:
A. Флоренс Найтингейл
B. Даша Севастопольская
C. Екатерина Бакунина
D. Варвара Щедрина
E. Наташа Дробинае
2. Мейіргер міндеттері қағидаттарына ... кіреді.
A. Науқасты және оның туыстарына дұрыс тамақтандыруды үйрету
B. Науқасты дұрыс дәрілік заттарды қабылдауға үйрету
C. Н ауқастың тумаларына күтімді үйрету
D. Тері жабындыларына күтімді үйрету
E. Емдік денешынықтыруды үйрету
3. Медициналық мейіргер ... қадағалауы қажет.
A. Жалпы күтімнің сақталу ережесіне
B. Салданған буынның аймағының астына жұмсақ жастықшалар қоюды
C. Салданған қолдың бүгілген саусақтарына кішкентай резеңкелі эспандер қоюды
D. Бас ауырған кезде басқа мұздық мұйық қоюды
E. Бөлімшедегі тәртіпті
4. Мейіргерлік диагноз – бұл ... .
A. Мейіргерлік тексеру кезіндегі науқастың жағдайы
B. Дәрігерлік қарауынан кейінгі кезіндегі науқастың жағдайы
C. Кіші мейіргер өңдеуінен кейінгі кезіндегі науқастың жағдайы
D. Дәрігерлік қарау кезіндегі науқастың жағдайы
E. Мейіргер қарауынан кейінгі кезіндегі науқастың жағдайы
5. Науқастың мәлімет алуға құқығы бар:
A. Өзінің денсаулық жағдайына байланысты
B. Өзі туралы кез-келген медициналық жазбаны
C. Үшінші адам туралы жарияланбайтын ақпаратты
D. Жергілікті мәдениет ерекшелігіне сәйкес
E. Медицина қызметкерінің отбасылық жағдайын
6. Науқастың құқығы бар:
A. Дәрігердің, бөтен адамның әсерінсіз кәсіби медициналық және этикалық шешімінің көмегін қабылдау
B. Дәрігердің, бөтен адамдардың әсерімен кәсіби медициналық және этикалық шешімінің көмегін қабылдау
C. Ауруханадан кез-келген уақытта кетеді және келеді
D. Тағайындаған емді таңдау
E. Өздігінен емделу
7. Мед. қызметкердің негізгі ұнамды рөлі, адамға жоғарғы ізгілікті қатынасы шартты нәтижелі ем туралы ғылым ... деп атайды.
A. Мейіргерлік істің философиясы
B. Медициналық деонтология
C. Мед. қызметкердің ішкі мәдениеті
D. Медициналық этика
E. Эгогения
8. Мейіргерлік күтім мен басқару қызметі ... негізінде көрсетіледі.
A. Психологиялық қолдау

B. Емдеу
C. Оңалту
D. Алдын-алу
E. Сауықтыру
9. Мейіргерлік істің қызметіне ... жатады.
A. Мейіргерлік күтім көрсету
B. Науқасты,оның отбасын және денсаулық сақтау қызметкерлерін үйрету
C. Емдік алдын-алу ұйымының медициналық қызметінің әртүрлі мирасқорлық қызметі
D. Мейіргерлік тәжірибенің дамуы
E. Науқастың өзекті мәселесін шешу
10. ... аурудың симптомдарына алдын-алумен айналысады.
A. Мейіргер
B. Дәрігер
C. Санитар
D. Психолог
E. Жақындары мен туыстары

Ситуациялық есептер

Ірі ЕПМ-дегі шұғыл хирургия бөлімшесінде жұмыстың жағдайымен және төмендеген жалақыға байланысты, мейірбикелердің жұмыс тәртібі төмендеді, жұмысқа кешігулермен себепті қалулар, қиын тапсырмаларды орындауда және науқастарға емдік іс шараларды орындамау салдарынан, жеткілікті күтім көрсетілмегендіктен асқынулар пайда болды. Қызметкерлер арасында психологиялық жайсыздық, ЕПМ әкімшілігіне бағытталған кикілжің жағдай байқалады. Бірнеше мейірбике өз еркімен жұмыстан шықты. 10 жылдық еңбек өтілі бар, тәжірбиелі аға мейірбике өз жұмысын формальды орындап, жағдай сапасын арттыруда ешқандай жұмыс жасап жатқан жоқ.

Бұл бөлімшедегі жағдайды нақты арттыруда бас мейірбикенің іс әрекеті қандай болуы керек? Түсіндіріңіз.

1. Бас дәрігерге мейірбикелерді материалды ынталандыру туралы сұрақ қою.
2. Бас дәрігерге аға мейірбикені өз қызметінен босату туралы сұрақ қою.
3. Қызметкерлердің ішкі және сыртқы ынтасын арттыру жоспарын құрастыру.
4. Мейірбикелерге жұмыс тәртібі бұзылғаны туралы тәртіптік тексерулер жүргізілетінін қатаң ескертіп, өндірістік жиналысты өткізу.
5. Келісім бойынша жалақының көп ұзамай үкіметтік деңгейде көтерілетінін айтып, мейірбикелердің қызметтік тәртібін арттыруды көндіру бойынша өндірістік жиналыс өткізу.

Жауабы: 3

3 сабақ

1. Тақырып: Мейіргер ісіндегі зерттеулер.
2. Мақсаты:
• Студенттерді мейіргер ісіндегі зерттеулерді үйрету.
3. Студент білуі тиіс:
• Мейіргер ісіндегі зерттеулер .
Студент істей білуі тиіс:
• Мейіргер ісіндегі зерттеулердің түрлері.
4. Негізгі сұрақтар.

- Мейіргер ісіндегі зерттеулер .
- Мейіргер ісіндегі зерттеулердің әдісі.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталастар, ситуациялық есептер, жұппен жұмыс, презентациялар, кейс-стади және т.б.).

1. Тақырып бойынша сұрақтарды колдана отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мултимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиет. Соңғы бетті қараңыз**.**

7.Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т. б.)

Тесттер:

1. Бас мейіргер стационарда бөлімшенің мейіргерлері ауысымнан кейін бір біріне тапсыру журналы болуын талап етеді. Басқарушылық қызметтің қандай түрін қолданады?
A. Бақылау
B. Басқару
C. Жоспарлау
D. Ұйымдастыру
E. Шешім

2. Айына тұзілген жоспар бойынша бөлімшенің аға мейіргері мейіргерлер мен санитаркаларға инстрруктаж жүргізді. Аға мейіргер қандай деңгейде басқаруды қолданды?
A. Төмен деңгейде
B. Орташа деңгейде
C. Жоғары орта деңгейде
D. Төмен орта деңгейде
E. Жоғары деңгейде

3. Бас мейіргер ауруханаңың бөлімшелерінің санитарлық-гигиеналық жағдайын, киімнің, орта медициналық қызметкерлердің дәрігерлік тағайындауларын орындауын қадағалайды. Бас мейіргер қандай деңгейде басқаруды қолданды?
A. Орташа деңгейде
B. Төмен деңгейде
C. Жоғары орта деңгейде
D. Төмен орта деңгейде
E. Жоғары деңгейде

4. Облыстық ауруханаңың бас дәрігері мекеменің шаруашылық жүргізу құқығына өту жөнінде маңызды шешім қабылдады. Басқарудың бұл қандай деңгейі?
A. Жоғары деңгейі
B. Орташа деңгейі
C. Төмен деңгейі
D. Төмен орта деңгейі
E. Жоғары орта деңгейі

5. Медициналық қызмет сапасы – бұл:
A. Денсаулық сақтаудағы адамдардың қажеттілігін қамтамасыз ететін өнім түрі
B. Медициналық қызмет көрсетудегі ғылыми техникалық жетістіктерді қолдану

C. Емделген адамның қанағаттанғандығы
D. Диагностика, реабилитация, профилактика кезінде алынға нәтиже
E. Профилактика

6. Мектеп оқушылары жыл сайын медициналық тексеруден өтеді. Антропометриялық көрсеткіштері тексеріледі, тереңдетілген мамандардың кеңесін өтеді. Мектептерде медициналық тексерулердің қай түрі өткізіледі?
A. Кезекті медициналық тексеру
B. Мақсатты медициналық тексеру
C. Айсайынғы медициналық тексеру
D. Алдын алу медициналық тексеру
E. Кәсіптік медициналық тексеру

7. Мейіргерлік зерттеудің субъективті әдістеріне жатады:
A. Науқас пульсын есептеу
B. Ісіктерді анықтау
C. АҚҚ өлшеу
D. Сырқаттамамен танысу
E. ЭКГ тіркеу

8. Мейіргерлік персоналдың жұмысын жоспарлау және негізгі кәсіби міндеттерді кешенді талдау үшін:
A. Мейіргерлік көмек стандарттарын қолдану; мейіргерлердің жұмыс жүктемесі, стресстік жағдайлардың себептері және оларды жою жолдары; мейірбикелік персонал қызметінің сапасын бағалау критерийлері.
B. Денсаулық сақтауды жаңғырту мен реформалаудың барлық кезеңдерінде кәсіби қызметтің эксперименттік жүйесіндегі нәтижені бағалауға мүмкіндік берді.
C. Терминалдық сатыларда онкологиялық аурулармен ауыратын емделушілерде ауырсынуды басқарудың әртүрлі әдістемелерінің тиімділігін салыстыру
D. Тікелей тәжірибе жүргізу. Ол эксперименталды жағдайды құрумен, бақылаумен, эксперимент барысын басқарумен және сыналушылардың реакцияларын өлшеумен байланысты.
E. Жұмыс жоспары және тәжірибе рәсімдерінің реттілігі ретінде эксперимент бағдарламасын құру.

9. Мейіргерлік ғылыми зерттеулер-жүйелі процесс …
A. Пациенттерге көмекті жақсарту немесе проблемалық жағдайларды шешу үшін жаңа ақпарат алуға тырысатын мейіргерлер жүргізетін клиникалық немесе Басқару проблемасын зерделеу
B. Мейіргерлік практика үшін қажетті білім базасында бос орын бар қызығушылық тудыратын аймақ.
C. Осы уақыт нысанындағы сұрақ түрінде тұжырымдалған
D. Эксперименталды жағдайдың жасалуымен,
E. Эксперимент барысын және сыналушылардың реакцияларын өлшеуді басқару

10. Мақсаты бойынша зерттеулер бар:
A. Іздеу (белгісіз салада жаңа білім алу). Сыни (бар теорияларды теріске шығару үшін қажет). Анықтау (мұндай зерттеулер көпшілігі). Қалпына келтіру (эксперимент арқылы шындықты растау үшін қажет).
B. Іргелі-шынайылықты практикалық әсерді ескермей тану, таза теориялық.
C. с) Қолданбалы-практикада бірден қолданылады. Кешенді-теориялық және практикалық бөлімді қамтиды.

D. Пациенттерге көмекті жақсарту немесе проблемалық жағдайларды шешу үшін жаңа ақпарат алуға тырысатын мейірбикелер жүргізетін клиникалық немесе Басқару проблемасын зерделеу

E. Мейіргерлік практика үшін қажетті білім базасында бос орын бар қызығушылық тудыратын аймақ.

Ситуациялық есептер:

Ірі ЕПМ-дегі терапия бөлімшесінде жұмыстың жағдайымен және төмендеген жалақыға байланысты, медбикелердің жұмыс тәртібі төмендеді, жұмысқа кешігулермен себепті қалулар, қиын тапсырмаларды орындауда және науқастарға емдік іс шараларды орындамау салдарынан, жеткіліксіз күтім көрсетілмегендіктен асқынулар пайда болды.

Қызметкерлер арасында психологиялық жайсыздық, ЕПМ әкімшілігіне бағытталған кикілжіңдік жағдай.Бірнеше медбике өз еркімен жұмыстан шықты. 10 жылдық еңбек өтілі бар, тәжірбиелі аға медбике өз жұмысын формальды орындап, жағдай сапасын арттыруда ешқандай жұмыс жасап жатқан жоқ.

Бас медбике бөлімшеде бакалавр дәрежесін бітірген жас маманға бөлімшедегі жағдайды арттыру мақсатында бірге жоспар құрып, жұмыс жасасуды ұсынды.

Егерде жоспар жүзеге асып, жағдай жақсарса, қазіргі аға медбикені қызметінен түсіріп, жас маманды оның орнына қоятыны туралы аға медбикенің қатысуымен серт берді.

Бас медбикенің бұл әрекетін былай тұжырымдауға болады:

1. Құзыреттілігін бөлу.
2. Заңды коллизия.
3. Этикалық коллизия.
4. Кадрлардың жағымды ынталандыру формасы.
5. Аға мейірбикенің жағымсыз ынталандыру формасы.

Бұл анықтамалардың қайсысы маңызды? Түсіндіріңіз

Жауабы: 2,3,4,5

4 сабақ

1. Тақырып: Мейіргер ісіндегі деректерді жинау және талдау.

2. Мақсаты:

Мейіргер ісіндегі деректерді жинау және талдауды толық қамту.

3. Студент білуі тиіс:

- Мейіргер ісіндегі деректерді жинауды.

Студент істей білуі тиіс:

- Мейіргер ісіндегі деректерді толық қамтуды.

4. Негізгі сұрақтар:

- Мейіргер ісіндегі деректерді жинау
- Мейіргер ісіндегі деректерді талдауды толық қамту
- Мейіргер ісіндегі деректерді жинау және талдау .

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталастар, ситуациялық есептер, жұппен жұмыс, презентациялар, кейс-стади және т.б.).

1. Тақырып бойынша сұрақтарды колдана отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мултимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.
6. **Әдебиет.** Соңғы бетті қараңыз.

7.Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т. б.)

Тесттер:

1. Белгілі эстетикалық хирургия клиникасында 22 жасар поциентке мұрнын дұрыстау отасы жасалды. Отадан кейінгі кезеңде науқастың өзін-өзі бағалауы жоғарыламай, қайта төмендеді. Бойжеткен сотқа шағымданды. Бұл жағдайда кім жауапты?

A. | заңды тұлға ретінде клиника
B. | хирург-дәрігер
C. | клиникаға қызмет көрсететін сақтандыру компаниясы
D. | денсаулық сақтау департаменті
E. | клиниканы жарнамалайтын агенттік

2. Мейіргерлік көмектің сапасын анықтау компоненттеріне жатпайды:

A. Науқастардың сандың есебі
B. Стандарт бойынша кәсіби функцияларды орындау
C. Медициналық ресурстардың барлығын қолдану
D. Науқастың медбикелік көмекке қанағаттануы
E. Науқастың өмір сапасы

3. Науқасты оқыту кезінде мейіргер... бағаламайды.

A. Сыртқы келбеті
B. Танымдық ортаны
C. Эмоциональды ортаны
D. Психомоторлы орта
E. Лабильділік

4. Науқасты оқытуда мейіргер ... сапасы керек емес:

A. Өз еркімен
B. Коммуникативті дағдылармен
C. Педагогикалық әдістермен
D. Педагогика, психологияның теориялық негіздерін білу
E. Кәсіби тәуелсіздік

5. Медициналық араласу» түсінігі мейіргер жұмысында:

A. Куәләндіру, бақылау, госпитализация және изоляция
B. Куәләндіру
C. Куәләндіру, бақылау
D. Куәләндіру, бақылау, госпитализация
E. Әңгімелесу

6. Мейіргердің кәсіби қызметін жүзеге асырудың жүйелі ғылыми тәсілі және әдісі – бұл:

A. Мейіргерлік үрдіс
B. Ауруларды емдеу
C. Аурулардың алдын алу
D. Мейіргерлік борыш
E. Мейіргерлік деонтология

7. Мейіргерлік процестің мақсаты:

A. Ағзаның негізгі қажеттіліктерін қанағаттандыруда пациенттің тәуелсіздігін қалпына келтіру
B. Пациентте туындайтын проблемалар мен қиындықтардың алдын алу
C. Ауруды емдеу

D. Аурулардың алдын алу
E. Пациенттің көңіл-күйін қалпына келтіру
8. Мейіргерлік үрдістің тәуелсіз бастапқы кезеңі:
A. Мейіргерлік араласуды жоспарлау
B. Күтім тиімділігін бағалау
C. Аурудың диагностикасы
D. Пациентті мейіргерлік тексеру
E. Аурулардың алдын алу
9. Мейіргерлік диагноз:
A. Ауруға байланысты ағзаның реакциясын анықтауға бағытталған
B. Ауруды анықтайды
C. Пациенттің денсаулығы туралы ұсыныстарымен байланысты
D. Күніне бірнеше рет өзгеруі мүмкін
E. Патогенетикалық
10. Мамандық анықтайтын мейіргерлік араласу түрлері:
A. Тәуелсіз
B. Тәуелді
C. Басым
D. Аралық
E. Өзара тәуелді

Ситуациялық есептер:
Медбикелерді оқытуда жоғары білім беретін факультеттер мейірбикелер арасында өте жоғары қызығушылықты арттыруда. Оқудағы қиыншылықтарға қарамастан, өндірісте тоқтаусыз жұмыс істеп, сонымен қатар оқуының ақысын төлеуде де, оқуға түсуге сайыс азаяр емес.
Әр студенттің оқуға түсу ынтасының айырмашылықтары көп.
Ішкі және сыртқы ынталандыруға қайсысы жатады?
Ішкі және сыртқы ынталандырудың қайсысы маңыздырақ?
1) Жоғары білімді болу беделді.
2) Оқуды бітіргеннен соң медицина колледждерінің бірінде оқытушы болып жұмыс атқаруға мүмкіндіктің болуы.
3) Өзінің кәсіби деңгейін арттыру
4) ЖОО бітіргеннен кейін қызметтік сатыда көтерілуге мүмкіндіктің болуы.
5) ЖОО бітіргеннен кейін жоғары жалақыны төлейтін медициналық фирмаларда немесе жеке клиникаларда жұмысқа тұруға болады.
6) Жоғары білім болашақта шығармашылық потенциалын жүзеге асыруға мүмкіндік береді.
Жауабы: Ішкі ынталандыру: 3,6. Сыртқы ынталандыру. 1,2,4,5. Ішкі ынтыландыру артығырақ.

5 - сабақ

1.Тақырыбы: Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеу әдістері. Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулердің түрлері.
2. Мақсаты: Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеу әдістерін толық қамту
3. Студент білуі тиіс:
- Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеулер.

Студент істей білуі тиіс:
- Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеу әдісі.

4. Негізгі сұрақтар:
- Мейіргер ісіндегі ғылыми зерттеу әдістері.
- Мейіргер ісі саласындағы зерттеулер шынайы, ғылыми негізделген деректерді алу әдісі.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталастар, ситуациялық есептер, жұппен жұмыс, презентациялар, кейс-стади және т.б.).
1. Тақырып бойынша сұрақтарды колдана отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мултимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиет. Соңғы бетті қараңыз.

7.Оқыту және оқыту әдістері:
- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т. б.)

Тесттер

1.Мейіргерлік араласу әдістері:
A. Денсаулықты нығайту жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру
B. Аурудың диагнозын қою
C. Дәрігерлік тағайындауларды орындау
D. Дәрігерге дейінгі көмек көрсету
E. Алдын алу

2. Орэм моделіне сәйкес мейіргердің басым міндеті:
A. Мінез-құлық жүйесінің тепе-теңдігін және пациенттің функционалдық тұрақтылығын қамтамасыз ету
B. Пациенттің өзін-өзі жүзеге асыруына жағдай жасау
C. Пациентті қоршаған ортаға бейімдеуге үйрету
D. Ауру нәтижесінде белсенділік тапшылығын нивелирлеу
E. Құрылымдық стрессті алып тастау

3. Қабылдау бөлімшесіне 32 жастағы ер адам қан құсуға, дене қызуының 39 градусқа көтерілуіне шағымданып түсті. Науқасты көрген дәрігер геморагиялық қызба деп қауіптенді. Науқас және дәрігер 3 күн карантинде болды. Кіммен бұл жағдайда уақытша еңбекке жарамсыздық анықталады?
A. Эпидемиологпен
B. Көрген дәрігермен
C. Инфекционистпен
D. Меңгерушімен
E. Бас дәрігермен

4. Бас мейіргер стационарда бөлімшенің мейіргерлері ауысымнан кейін бір біріне тапсыру журналы болуын талап етеді. Басқарушылық қызметтің қандай түрін қолданады?
A. Бақылау
B. Басқару
C. Жоспарлау
D. Ұйымдастыру
E. Шешім

5. 30 жасар науқас емханаға профилактикалық тексеруден өту үшін шақырумен келді.

Қарап тексерген кезде артериялық қан қысымы 120/80 мм. с.б., индекс Кетле 24. Анамнезінен: 6 жыл бойы темекі шегеді. Осы науқасты терапевт дәрігер қандай динамикалық бақылау тобына жатқызады ?
A. I Б
B. I А
C. II
D. III
E. I В
6. Қабылдау бөлімшесіне 32 жастағы ер адам қан құсуға, дене қызуының 39 градусқа көтерілуіне шағымданып түсті. Науқасты көрген дәрігер геморагиялық қызба деп қауіптенді. Науқас және дәрігер 3 күн карантинде болды. Кіммен бұл жағдайда уақытша еңбекке жарамсыздық анықталады?
A. Эпидемиологпен
B. Көрген дәрігермен
C. Инфекционистпен
D. Меңгерушімен
E. Бас дәрігермен
7. Жол апатынан кейін 33 жасар науқас ортопедиялық бөлімшеде емдеуде болды. Стационардан кейін әйелі науқас күтіміне байланысты жарамсыздық парағын алуды шешті. Қандай жағдайда күтімге байланысты жарамсыздық парағы берілмейді?
A. Туысқандардың талабы бойынша
B. Егер күтімсіз өміріне қауіп төнгенде
C. Егер күтімсіз денсаулығына қауіп төнгенде
D. Госпитализацияға мүмкіндік жоқта
E. Басқа туыстары жоқта
8. Айына тұзілген жоспар бойынша бөлімшенің аға мейіргері мейіргерлер мен санитаркаларға инстрруктаж жүргізді. Аға мейіргер қандай деңгейде басқаруды қолданды?
A. Төмен деңгейде
B. Орташа деңгейде
C. Жоғары орта деңгейде
D. Төмен орта деңгейде
E. Жоғары деңгейде
9. Бас мейіргер ауруханаңың бөлімшелерінің санитарлық-гигиеналық жағдайын, киімнің, орта медициналық қызметкерлердің дәрігерлік тағайындауларын орындауын қадағалайды. Бас мейіргер қандай деңгейде басқаруды қолданды?
A. Орташа деңгейде
B. Төмен деңгейде
C. Жоғары орта деңгейде
D. Төмен орта деңгейде
E. Жоғары деңгейде
10. 30 жасар науқас құсуға, жүрегінің айнуына, әлсіздікке, дене қызуының 38°С-қа дейін көтерілуіне, кіші дәретінің түсі қоңырлануына байланысты үйіне дәрігер шақырды. Дәрігер науқасты тексеріп көріп, жұқпалы ауруханаға жіберді. Шұғыл хабарлама қайда және қашан жіберіледі?
A. СЭС-ке 12 сағат ішінде
B. СЭС-ке 1 сағат ішінде
C. СЭС-ке 24 сағат ішінде

D. Жұмысына 12 сағат ішінде
E. Емхананың бас дәрігеріне 1 сағат ішінде

Ситуациялық есептер:

Медицина нормативтеріне сәйкес уақытында және сапалы диагностика, емдеу және күтім жүргізудегі бақылауда, керекті қателіктерін түзеу. Бақылау – басқарудың бірден бір функциясы болып табылады. Бірақ бақылау жүргізу жиі дәрігерлер мен медбикелер арасында жағымсыз қабылданады.

Берілген ережелер арасында қайсысы

Бақылаудағы жағымсыз көрсетулердің қайсысы дұрыс емес ереже?

1. Қызметкер бақылаудың жеке өзіне емес, оның өндірістік жұмысына бағытталғандығы туралы білуі тиіс.
2. Бақылау мүмкіндігінше жасырын түрде, көрнекіліксіз өтуі тиіс, өндірістік қызметке әсері тимес үшін, қызметкерлерді уайымдатпау және науқас алдында сөгістерді айтпау.
3. Бақылау тапсырманы орындау кезінде емес, соңғы нәтижемен жүзеге асуы керек.
4. Бақылау үнемі жүргізіліп тұруы керек, бірақ таңдаулы.
5. Бақылаушы мен тексерілуші дәрежесі бақылау мақсатына ешқандай мағына бермейді.

Жауабы: 2,3,5

6 - сабақ

1.Тақырыбы:Мейіргер ісінде этикалық мәселелер және зерттеулердің этикалық қағидалары

2. Мақсаты:Мейіргер ісінде туындайтын этикалық мәселелер мен ғылыми зерттеулердегі негізгі этикалық қағидаларды талдау, олардың мейіргерлік тәжірибедегі маңызын түсіндіру.

3. Студент білуі тиіс:

Мейіргерлік қызметтегі этикалық нормалар мен принциптерді.
Зерттеулердегі негізгі этикалық қағидаларды.
Пациенттің құқықтары мен келісім алу принципін.

Студент істей білуі тиіс:

- Мейіргерлік ісінде этикалық шешім қабылдау дағдыларын қолдану.
- Этикаға сәйкес зерттеу жүргізуді ұйымдастыру.
- Моральдық дилеммалар жағдайында дұрыс шешім қабылдау.

4. Негізгі сұрақтар:

Мейіргерлік этика дегеніміз не?
Мейіргерлік этиканың негізгі қағидалары (пайда, зиянсыздық, әділдік, құрмет).
Зерттеулердегі этикалық мәселелердің маңызы.
Науқастың құқықтары мен келісім алу принципі.
Құпиялылық және деректерді қорғау.
Этикалық комитеттердің рөлі мен зерттеулерді мақұлдау тәртібі.
Моральдық дилеммалар және шешім қабылдау кезеңдері.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталастар, ситуациялық есептер, жұппен жұмыс, презентациялар, кейс-стади және т.б.).

1. Тақырып бойынша сұрақтарды колдана отырып, тақырыпты талдау.
2. Кіші топтармен жұмыс істеу.
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мултимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау.
4. Ситуациялық есептерді шешу.
5. Тақырып бойынша тестерді шешу.

6. Әдебиет. Соңғы бетті қараңыз.

7.Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т. б.)

Тесттер:

1. Мейіргер ісіндегі этикалық қағидалардың басты мақсаты:
   A. Науқастың құқықтарын қорғау
   B. Қаржылық есептілікті жүргізу
   C. Мейіргердің жұмыс уақытын бақылау
   D. Дәрігердің шешімін орындау
   E. Мейіргердің жүктемесін азайту
2. «Зиянсыздық» қағидасы нені білдіреді?
   A. Пациентке ешқандай зиян келтірмеу
   B. Пациентке пайда келтіру
   C. Мейіргердің өз қауіпсіздігін қамтамасыз ету
   D. Емдеу процесін жеделдету
   E. Тек дәрігердің нұсқауын орындау
3. Пациенттің келісім алу принципі нені көздейді?
   A. Пациентке барлық ақпаратты түсінікті түрде жеткізу және ерікті келісім алу
   B. Науқастың рұқсатынсыз ем жүргізу
   C. Келісімді тек жазбаша түрде алу
   D. Пациенттің туыстарынан келісім алу
   E. Дәрігердің келісімін алу
4. Мейіргердің басты этикалық міндеті:
   A. Пациенттің қауіпсіздігі мен қадір-қасиетін сақтау
   B. Бас мейіргердің нұсқауын орындау
   C. Дәрілік препараттарды есепке алу
   D. Құжаттарды рәсімдеу
   E. Әкімшілік бақылау жүргізу
5. Этикалық комитеттің негізгі рөлі:
   A. Зерттеу қатысушыларының құқықтарын қорғау
   B. Медициналық мекеменің қаржысын бақылау
   C. Дәрі-дәрмек сапасын тексеру
   D. Қызметкерлердің тәртібін қадағалау
   E. Тек әкімшілік шешімдерді қабылдау
6. Моральдық дилемма дегеніміз не?
   A. Екі немесе одан да көп этикалық қағидалар өзара қайшылыққа түскен жағдай
   B. Мейіргердің кәсіби қателігі
   C. Емдеу тактикасын таңдаудағы әкімшілік шешім
   D. Медициналық құжаттың бұзылуы
   E. Пациенттің шағымы
7. Құпиялылық принципі мынаны білдіреді:
   A. Науқастың жеке және медициналық мәліметтерін жарияламау
   B. Медициналық деректерді бас дәрігерге тапсыру
   C. Ақпаратты студенттермен бөлісу
   D. Пациент туралы мәліметті туыстарына айту
   E. Жеке деректерді интернетке енгізу

Ситуациялық есеп:

Жағдай:

Мейіргер бөлімшеде ем қабылдап жатқан науқастың диагнозы мен жеке деректерін басқа пациенттермен бөлісті. Бұл науқастың көңіл күйіне кері әсер етіп, сенім қатынасы бұзылды.

Сұрақ:

Мейіргер қандай этикалық қағиданы бұзды және бұл жағдайда қандай дұрыс шешім қабылдау қажет?

Жауабы:

Бұзылған қағида – құпиялылық (конфиденциалдық).

Дұрыс шешім: Науқас туралы ақпаратты тек кәсіби қажеттілік болған жағдайда ғана айту, құпияны сақтау, пациенттен кешірім сұрап, этикалық тәртіпті қатаң сақтау.

Бақылау сұрақтары:

1. Мейіргерлік этиканың мәні мен мақсаты қандай?
2. Зерттеулердегі негізгі этикалық қағидаларды атаңыз.
3. Пациенттің құқықтары мен келісім алу принципінің маңызын түсіндіріңіз.
4. Құпиялылық пен деректерді қорғау не үшін қажет?
5. Зиянсыздық және пайда қағидаларының айырмашылығы неде?
6. Этикалық комитеттің қызметін сипаттаңыз.
7. Моральдық дилемма туындағанда мейіргер қандай шешім қабылдауы тиіс?

7-сабақ

1. Тақырып: Зерттеу нәтижелерін бағалау.

2. Мақсаты: Мейірбикелік процесті ұйымдастыру, жоспарлау және жүзеге асыру және зертеу нәтижелерін бағалау.

3. Студент білуі тиіс:

- Зерттеу нәтижелерін бағалауды,
- Зерттеу нәтижелерінің түрлері.

Студент істей білуі тиіс:

- Аға мейіргерілердің жұмысын қадағалауды
- Мейіргерілік күтімді ұйымдастыруды

4. Негізгі сұрақтар:

- Зерттеу нәтижелерін бағалауды,
- Зерттеу нәтижелерінің түрлері.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері (шағын топтар, пікірталас, жағдайлық есептер, жұптасып жұмыс істеу, презентациялар, кейс-стади және т.б.):

1. Тақырып бойынша сұрақтарды колдана отырып отырып, тақырыпты талдау
2. Кіші топтармен жұмыс істеу
3. ТСО-дан қолдану (ПК, мултимедиалық проектор) сабақ тақырыбын презентациялау
4.Ситуациялық есептерді шешу
5.Тақырып бойынша тестерді шешу

6. Әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

1. Мейіргер ісіндегі зерттеулерді жоспарлау және жүргізу принциптері [Мәтін] : оқу құралы / Г. Ә. Дербісалина [т. б.]. - Қарағанды : АҚНҰР, 2020. - 150 б.

2. Принципы планирования и проведения исследований в сестринском деле [Текст] : учебное пособие / Г. А. Дербисалина [и др.]. - Караганда : АҚНҰР, 2020. - 196 с
3. Қаныбеков, А. Емшара және таңу бөлмелерінің мейірбикелерінің іс - әрекеттері [Мәтін] : оқулық / А. Қаныбеков, А. Қаныбекова. - Алматы : Эверо, 2017. - 200 бет.
4. Қаныбеков, А. Медбикеге арналған нұсқаулар [Мәтін] : оқулық / А. Қаныбеков, Е. Г. Жахметов, А. Қаныбекова. - ; ҚР ДСМ РЦИТМОН жұмыс комиссиясы бекіткен. - Алматы : Эверо, 2014. - 428 бет.

Қосымша әдебиеттер:

1. Қаныбеков, А. Медбикелердің іс - әрекеттері. 1- бөлім [Мәтін] : оқулық бағдарлама / А. Қаныбеков. - Алматы : Эверо, 2016. - 228 бет
2. Қаныбеков, А. Медбикелердің іс – әрекеттері. 2-бөлім : оқулық бағдарлама / А. Қаныбеков. – Алматы : Эверо, 2016. – 260 бет
3. Қаныбеков, А. Медбикенің іс-әрекеттері : оқулық бағдарлама / А. Қаныбеков. - ; ҚР ДСМ РЦИТМОН басп. ұсынған. – Алматы : Эверо, 2014. – 476 бет.

6. Бағдаламамен қамтамасыз ету және Интернет ресурстар:

1. Дербісалина Г.Ә., Жүнісова Д.К., Землянская Н.С.,
Бекбергенова Ж.Б., Үмбетжанова А.Т., Нұрғалиева Н.Қ.
МЕЙІРГЕР ІСІНДЕГІ ЗЕРТТЕУЛЕРДІ ЖОСПАРЛАУ ЖӘНЕ ЖҮРГІЗУ ПРИНЦИПТЕРІ Оқу құралы Қарағанды, 2020
https://aknurpress.kz/reader/web/2330
2.Тургамбаева А.К.МЕЙІРГЕР ІСІН БАСҚАРУЫНЫҢ НЕГІЗДЕРІ
Оқулық Астана, 2017 https://aknurpress.kz/reader/web/1432
3.К.Ш. Сыздыкова, Ж.С. Тулебаев, Н.С. Мусина, А.А. Маукенова,
А.Р. Рыскулова, Н.Н. Авгамбаева / Мейірбике ісіндегі менеджмент: оқу құралы. (2-ші басылым). Қарағанды: «АҚНҰР» баспасы, 2020. - 246 бет. https://aknurpress.kz/reader/web/1434
4.ПульниковаА.В., Имашева Б.С.Сестринский процесс. - Алмата, Каспийский университет, 2020. – 300 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/813/
5.Сейдуманов С.Т. и др.Общие сестринские технологии / Под ред. С.Т. Сейдуманова. – Алматы:Издательство «Эверо», 2020 - 230 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/397/
6.Сестринские технологии / Авторский коллектив А. Каныбеков,В.М. Ячменев, Е.Г. Жахметов, Ж. Каныбекова – Алматы:Эверо, 2020 - 304 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/842/
7.Қаныбеков А.Операциялық, таңу және емшара мейірбикелерінің ісәрекеттері / А. Қаныбеков, Ж. Қаныбекова. – Алматы: Эверо,2020 – 216 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/845/

7.Оқыту және оқыту әдістері:

- Дәріс: шолу
- Презентация, реферат, тест, глоссарий.

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т. б.)

Тесттер:

1.Мейіргерлік зерттеу-бұл...
A. Қойылған сұраққа жауап беру үшін немесе мәселені шешу үшін дәйекті және реттелген әдістер қолданылатын жүйелі зерттеу
B. Ауру нәтижесінде белсенділік тапшылығын нивелирлеу Еңбекке жарамсыз
C. Аудармақ зерттеуде
D. Клиникалық мәселенің көрінісі
E. Зерттеу тақырыбының мәселелеріЭпидемиялық емес

2. Мейіргердің зерттеу жұмысының мақсаты.
A. Өз жұмысын зерттеу, ол орнында тұрмау үшін, практикалық дағдыларды дамыту
B. Ауру нәтижесінде белсенділік тапшылығын нивелирлеу
C. Аудармақ зерттеуде
Д. Клиникалық мәселенің көрінісі
E. Зерттеу тақырыбының мәселелері
3. Зерттеу қызығушылығының зерттеу барысында мейіргерлік теорияны және зерттеу негізіне теорияны қою керектігін анықтайды:
A. Қажеттіліктер теориясы
B. Өмір сүру теориясы
C. Зерттеу теориясы
Д. Ғылымның даму теориясы
E. Зерттеу тақырыбының мәселелері
4. Зерттеу мәселесі-бұл …
A. Мейіргерлік практика үшін қажетті білім базасында бос орын бар қызығушылық тудыратын аймақ.
B. Осы уақыт нысанындағы сұрақ түрінде тұжырымдалған
C. Эксперименталды жағдайдың жасалуымен,
D. Эксперимент барысын және сыналушылардың реакцияларын өлшеуді басқару
E. Эксперименталды есептер мен зерттеу гипотезасын анықтау
5. Зерттеудің әдістемелік кезеңі.
A. Жұмыс жоспары және тәжірибе рәсімдерінің реттілігі ретінде эксперимент бағдарламасын құру.
B. Осы уақыт нысанындағы сұрақ түрінде тұжырымдалған
C. Эксперименталды жағдайдың жасалуымен,
D. Эксперимент барысын және сыналушылардың реакцияларын өлшеуді басқару
E. Эксперименталды есептер мен зерттеу гипотезасын анықтау
6. Барлық жүргізілетін мейірбикелік зерттеулерді бөлуге болады:
A. Іргелі және практикалық.
B. Талдау
C. Эксперименттік
D. Әдістемелік
E. Нәтижелерді сандық талдау.
7. Іргелі зерттеулер дамытуға бағытталған:
A. Мейіргерлікістің теориялық негіздері.
B. Нәтижелерді сандық талдау
C. Мейіргерліктәжірибе мәселелері
D. Эксперимент барысын басқару
E. Эксперименталды есептерді анықтау.
8. Тәжірибелік зерттеулер шешу үшін жүргізіледі:
A. Мейіргерлік практиканың өзекті мәселелері.
B. Мейіргерлік істің теориялық негіздері.
C. Нәтижелерді сандық талдау
D. Эксперимент барысын басқару
E. Эксперименталды есептерді анықтау.
9. Мейіргерлік ғылыми зерттеулер-жүйелі процесс …

A. Пациенттерге көмекті жақсарту немесе проблемалық жағдайларды шешу үшін жаңа ақпарат алуға тырысатын мейіргерлер жүргізетін клиникалық немесе басқару проблемасын зерделеу
B. Мейіргерлік практика үшін қажетті білім базасында бос орын бар қызығушылық тудыратын аймақ.
C. Осы уақыт нысанындағы сұрақ түрінде тұжырымдалған
D. Эксперименталды жағдайдың жасалуымен,
E. Эксперимент барысын және сыналушылардың реакцияларын өлшеуді басқару
10. Зерттеу түрлері:
A.Ұзақтығы бойынша-қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді. Таным тереңдігі бойынша-беттік және терең. Эвристикалық.
B. Қолданбалы-практикада бірден қолданылады.
C. Комплекс - теориялық және практикалық бөлімді қамтиды.
D. Мейіргерлік практика үшін қажетті білім базасында бос орын бар қызығушылық тудыратын аймақ.
E. Іргелі-шынайылықты практикалық әсерді ескермей тану, таза теориялық.

Ситуациялық есептер
Қалалық диагностикалық орталық директоры Татьяна Михайловна штаттық қызметке өзінің маркетинг бойынша орынбасары енгізу қажет деп шешті. Бұл, жұмыс көлемінің ұлғаюы оның сапасына әсер етумен байланысты еді. Татьяна Михайловна күнделікті жұмыспен көбінесе маңызды мәселелерді жіберіп алатынын түсінді. Әлеуетті кандидаттар қатарынан 2 қызметкер тез арада қысқарды. Біріншісі құрбысы Елена Николаевна; олар бірге оқыған еді, бір – біріне сенетін, жанұяларымен араласатын. Маман ретінде Елена Николаевна білікті еді. Татьяна Михайловнаның ойынша оған шығармашылық қабілеттер мен энергиясы және алға қойған мақсаттарына жетуге тұрақтылық керек еді.
Екінші кандидатура Ольга еді, мейірбике ісінің бакалавриатын бітірген соң орталықта мейірбике болып жұмыс істеген. Ұшқыр ойлы және белсенді Ольга тез арада білікті қызметкер болды және ұжымға тез сіңісіп кетті.Татьяна Михайловна Ольгаға тек табандылық жетпейді деп ойлады. Бірнеше рет Ольга өзінің қалауымен Татьяна Михайловнаға пайда болған мәселелердің шешу жолдарын ұсынды, және айтарлықтай нәтиже көрсетті.

Сіздің ойыңызша, маркетинг бойынша орынбасардың орнына мына қызметкерлердің қайсысын ұсынар едіңіз: Елена Николаевнаның құрбысы немесе жас қызметкер Ольга? Өзіңіздің шешіміңізді түсіндіріңіз.
Маркетинг бойынша менеджер қандай қасиеттерге ие болу қажет?

Жауабы: Ольгаға берілуі тиіс.
Маркетинг бойынша менеджердің бойында болу қажет негізгі қасиеттер:
таңдап алынған салада құзыреттілік, рынка жағдайында тиімді жұмыс атқару, әр жағдайда жоғары көрсеткішпен қамтамасыз ету, міндеті мен жауапкершілігі жоғары;
Сөзі мен жұмысы бірдей болу қажет, жұмысында икемді және шапшаң, адам психологиясын терең білетін, өзарасында және қызметкерлер арасында қызметтерін дұрыс бөле алатын қабілетке ие, стратегиялық ойлау қабілеті бар;
өз білімін үнемі жетілдіріп отыру керек;